

ליל שבת קודש פרשת ויגש ה'תשס"ה

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ד המדבר מטהרת הפה והלב, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), יש בכל אחד ואחד מישראל נקודת הצדיק, וכמו שכתוב (ישעיה ט) ועמך כולם צדיקים, ונקודת הצדיק הוא מרכבה למדת היסוד, שהוא שמירת הברית, אשר הוי"ה שלו בניקוד מלאפום, שהם אותיות "מלא פום", כי הפה של הצדיק מלא מאלקות של השם יתברך, ומלאפום הוא יו"ד עם וא"ו, יו"ד על שם הפה, כמו שכתוב (תהלים מ"ט) פי ידבר חכמות, וחכמה היא יו"ד, וא"ו על שם הלב, וכמו שכתוב (שם) והגות לבי תבונות, שהוא בחינת לוחות שהם וא"ו, כי הלוחות היו ארכן וא"ו ורחבן וא"ו (בבא בתרא י"ד), והלוחות הם בלב, וכמו שכתוב (משלי ג) קשרם על גרונתיך כתבם על לוח לבך, והעיקר להמשיך דיבור פיו אל הלב, שיהיה פיו ולבו שוים, ויקשר את לבו להנקודה השייך אל לבו בעת הזאת, ואז נתבטל החרפות השורים על לבו, שהם התאוות ומדות רעות, וזוכה למול את ערלת לבבו, ומתעורר לבו לאהבת השם יתברך וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הגה רביז"ל מגלה לנו בתורה זו את גודל מעלת הדיבור, ואיך על ידי הדיבור יכולים לטהר את הלב ולעורר אותו אל אהבת השם יתברך, כי הפה והלב מקושרים זה בזה, וכשמקשרים אותם אל השם יתברך, יוצא מהם נקודת הצדיק, שהוא שמירת ברית קודש, ואז האדם זוכה ללב טהור ולדיבור קדוש, עד שכל דיבורי פיו מתקיימים ועושים רושם למעלה, ויכול לפעול פעולות בעולם כרצונו, כי הגה מבואר בכתבי האריז"ל, אשר הניקוד של השם הוי"ה המאיר בספירת היסוד, שהוא שמירת הברית, צדיק יסוד עולם, הוא שם הוי"ה בניקוד מלאפום, ומלאפום הוא צורת י' עם ו', שהוא הדיבור והלב כנ"ל, וגם מלאפום אותיות מל"א פו"ם, להורות שפיו של הצדיק מלא עם אלקותו יתברך, כי תמיד מדבר, או ממנו יתברך או אליו יתברך, ועל ידי ריבוי דיבורים קדושים הוא ממשיך מוחו אל לבו, ונעשה פיו ולבו שוים, שגם לבו נעשה מלא עם אלקותו

יתברך, ואז מתבטלים כל החרפות השורים על לבו, שהם אהבות רעות ותאוות רעות, ונשאר לבו זך וטהור לדביקות השם יתברך, ועיקר הדרך שנעשה פיו ולבו שוים, הוא על ידי שמקשר עצמו תמיד אל הנקודה השייך אל לבו בעת הזאת, היינו שמחפש היטיב בפנימיות לבו, מה שמעיק לו באותו עת, ומה שחסר לו, וכן מה שכוסף ומשתוקק להגיע אליה, ומוציא הרצונות האלו מפיו בתפילה ובקשה להשם יתברך, ואז בדיבורים אלו הוא מל את ערלת לבבו, ולאט לאט זוכה לטהרת הלב, עד שעולה ומתדבק בו יתברך, ואז גם כן מתקדש דיבורי פיו, ומקבל ממשלה קדושה למשול בכל אשר ירצה, ולפעול פעולות בעולם כרצונו, בבחינת (תהלים קי"ד) ישראל ממשלותיו, כי על ידי שזיכך לוח לבו, וקידש דיבורי פיו, כל מה שיוצא מפיו עושה רושם למעלה, והוא עולה ומתענג בנועם זיו השכינה, אשרי לו.

והנה מבואר בדברי רבינו"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"ט) שזה נקרא "לשון הקודש", היינו כשאדם משתמש עם דיבורו פיו לדבר אל השם יתברך או מהשם יתברך, כי אפילו כשמדבר בלשונות העמים, כשדיבורי פיו הם בקדושה, והם דיבורי אמונה ויראת שמים, אזי נקראים "לשון הקודש", כי הדיבורים מתקדשים על ידי לשונו, מה שאין כן אם מדבר דיבורים פגומים של לשון הרע ורכילות וניבול פה חס ושלום, אזי אפילו אם משתמש עם האותיות של לשון הקודש, הוא באמת מדבר ב"לשון העמים", הבא מן הקליפות ומן הסטרא אחרא, והוא סימן על סתימת ערלת לבו, ופגם מחשבתו, וכמובא בספר המדות (אות ניבול פה סי' א') מי שמדבר נבול פה, בידוע שלבו חושב מחשבות און, עיין שם, נמצא שהכל תלוי בדיבורי פיו, ואשרי מי שנוהר בה בקדושה כראוי.

וזהו (משלי י"ח) מוות וחיים ביד לשון, אם האדם רוצה לחיות חיים טובים ונצחיים, בעולם הזה ובעולם הבא, אזי ישתמש בלשונו לדבר רק בלשון הקודש, היינו דיבורים קדושים של תורה ותפילה ואמונה ויראת שמים, ואזי יזכה לחיים נצחיים, כי צדיקים במיתתן נקראים חיים (ברכות י"ח:), ואפילו לאחר הסתלקותו לעילא, כשהשאייר אחריו דיבורים קדושים של אמונה ויראת שמים, זה נחשב כאילו הוא עדיין חי, ושפתותיו דובבות בקבר (יבמות צ"ז), מה שאין כן כשפוגם בדיבורו חס ושלום, ומדבר דיבורים רעים ואסורים, הרי גורם לעצמו מוות גם בעולם הזה רחמנא ליצלן, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות שם) רשעים בחייהם נקראים מתים, נמצא שהמוות והחיים ביד הלשון ממש, ואשרי מי שמקדש לשונו באמת.

וזהו עוצם המעלה לבא ולהתברך מפי הצדיקים בכל עת, כי מחמת שהצדיק קידש דיבורי פיו בקדושה גדולה, ופיו ולבו שוים בדביקות השם יתברך, על ידי זה יש לו כח וממשלה בעולם, לפעול פעולות כרצונו, וכל מה שמברך לאדם מתקיים, וכמו שפירשו הצדיקים את הפסוק (במדבר ל') לא יחל דברו ככל אשר יוצא מפיו יעשה, אם אדם אינו עושה את דיבוריו חולין, רק תמיד מדבר בלשון הקודש כנ"ל, ופיו מלא עם אלקותו יתברך, על ידי זה, "ככל אשר יוצא מפיו יעשה", כל אשר יוצא וגזור מפיו, נעשה ונתקיים, כי כמו שאינו עושה דבריו חולין למטה, כך אין עושין דבריו חולין למעלה, וכל אשר מברך מתקיים, ולכן אשרי מי שזוכה לקדש דיבורי פיו בקדושה גדולה, ומזכך את לבו באור אלקותו יתברך, כי על ידי זה יזכה לחיות חיים טובים ונצחיים בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בהתגלות יוסף אל אחיו (בראשית מ"ה), והנה עיניכם רואות ועיני בנימין כי פי המדבר אליכם, ופירש"י, והנה עיניכם רואות בכבודי, ושאני אחיכם שאני מהול ככם, ועוד, כי פי המדבר אליכם בלשון הקודש, ובמסכת מגילה איתא (מ"ו: ומובא גם כאן בדברי רביז"ל סעיף ח'), כי פי המדבר אליכם, כפי כן לבי, עיין שם, ויש להבין מהו קשר כל הדברים האלו, שענייכם רואות בכבודי, ושאני מהול ככם, ואני מדבר בלשון הקדוש, וכפי כן לבי? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי יוסף הצדיק הראה להם איך שזכה להוציא נקודת הצדיק מן הכח אל הפועל, ונעשה צדיק מושל ביראת אלקים, שכל מה שאומר מתקיים, בבחינת (בראשית מ"ב) ויוסף הוא השליט על הארץ וגו', וזהו "עיניכם רואות בכבודי", היינו שיש לי ממשלה בכל, ואני יכול לפעול פעולות כרצוני, כי יוסף קידש דיבורי פיו ולוח לבו כל כך, עד שמל ערלת לבבו לגמרי, שזהו "שאני מהול ככם", ונתקדש לשונו ודיבורו, שזהו "ואני מדבר בלשון הקודש", ואז נעשו פיו ולבו שוים ומלאים מאלקותו יתברך, שזהו "כפי כן לבי", נמצא שקשורים ודבוקים כל הדברים האלו היטיב ביחד, ודו"ק, והשם יתברך יזכינו להגיע אל שלימות הדיבור וטהרת הלב, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם, אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת ויגש ה'תשס"ה

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מזבוב ועכביש מעשה ז' דף קכ"ה עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, ולקח עמו שני אנשים ונסע להעולם, לא כדרך המלך רק כאיש פשוט, כי לפעמים הצדיק שהוא בחינת מלך, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (גיטין ס"ב.) מאן מלכי רבנן, מסתיר את עצמו תחת מכסה של איש פשוט מאד, כדי שלא יכירו בו בני אדם, וכמו שעשה רביז"ל בהרבה מנסיעותיו, שהיה נוסע כאיש פשוט, וכמו סוחר, והיה משביע אנשיו שלא יגלו מי הוא, ובזה היה יכול לפעול מה שהיה צריך, ולא יקטרגו עליו המקטרגים, ובאמת אפילו כשהצדיק מלובש בלבושיו המכובדים, גם כן אי אפשר להכיר פנימיותו באמת, כי הצדיק נראה כמו שאר כל בני אדם, ואי אפשר להכיר אותו מבחוץ כלל, רק בפנימיותו הוא ענין אחר לגמרי (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' קמ"ז), וזה הטעות שיש להרבה בני אדם, שנדמה להם שצריכין להכיר את הצדיק מבחוץ, ושיהיה נראה משונה משאר בני אדם, ואם לאו אינו צדיק, וזה אינו נכון כלל, אדרבה, כל מה שהצדיק יותר גדול, כן אין רואים אצלו שום דבר כלל, וכמו שפעם התבטא רביז"ל, "מי שמכיר אותי יעיד, שאין בי שום תנועה של "גופיר איד" (צדיק מפורסם) כלל", וכבר אמר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"ג) שיש צדיק גדול מאד, שאין העולם יכול לסבול קדושתו, על כן הוא מתעלם מאד, ואין רואים ממנו שום קדושה ופרישות יתירה, זה מחמת גודל קדושתו מאד, וכמו מצינו ששלמה המלך עליו השלום, חיבר שלשה ספרים, משלי, קהלת ושיר השירים, ובאמת משלי וקהלת הם כולם מלאים מוסר ויראת שמים מאד, אבל בשיר השירים אינו נמצא תיבות קדושה וטהרה כלל, ואף על פי כן אמרו חכמינו הקדושים (ידים פרק ג'), 'כל השירים קדש ושיר השירים קודש קדשים' נמצא ששיר השירים הוא קדוש מאד יותר הרבה מכל הספרים, וזה מחמת גודל עוצם קדושתו אינם רואים שם שום קדושה, וכן הוא אצל הצדיק הגדול שאין רואים אצלו שום דבר כלל, והוא מתדמה לקונו, שהוא יתברך נמצא בכל מקום, ומלא כל הארץ כבודו, ואף על פי כן מבחוץ לא רואין שום דבר, כי הוא יתברך פשוט בתכלית הפשיטות, נמצא שצריכין להתייגע הרבה למצוא את האלקות שיש בכל דבר, וכן למצוא את אור הצדיק שמאיר מאד בכל מקום (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קל"ג), ועל ידי יגיעתו בוודאי יזכה

למוצאו, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים ולהמשיך על עצמינו הארתם העצומה, עדי נזכה להיות כמותם, ולהתדבק בו יתברך באמת ובתמים כל ימינו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ויגש ה'תשס"ה

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ב המדבר מקדושת האכילה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), דע, שעל ידי אכילתם של ישראל, נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה אפין באפין, נבחינת (רות ב): "ויאמר בעז לרות לעת האכל גשי הלם", 'לעת האכל' דיקא, היינו על ידי האכילה 'גשי הלם', דא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה, נבחינת (בראשית מ"ד): "ויגש אליו יהודה" דא תקרובתא מלכא במלכא, רק האכילה צריך להיות מאכל אחר שנתברר, ואין בו שום תערובות, כי מאכל שיש בו תערובות, על ידי מאכל בזה, יוכל האדם לחטא, והברור של המאכלים, הוא על ידי אמונה וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה אכילתם של ישראל יקר וחשוב מאד, כי כשאיש ישראלי אוכל כדי שיהיה חזק ובריא לעבודת השם יתברך, וגם זוכה לכוון בשעת אכילתו לדברים עליונים וחשובים, נעשה על ידי אכילתו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה אפין באפין, שהוא דבר עליון ונעלה מאד, כי נשמתו, שהיא השראת שכינתו עוזו יתברך בתוך האדם, עולה ומתדבקת בו יתברך, שזהו עיקר התכלית, כי דייקא בשעה שאדם עוסק בדבר גשמי וחומרי, כגון אכילה ושתייה, ומכוון אז לעבוד את השם יתברך, אז נעשה יחוד גדול בכל העולמות, שהרי הוא מקשר מתכלית הגשמיות, לתכלית הרוחניות, וזה גורם נחת רוח ושעשוע גדול מאד למעלה, כי אין עוד נחת רוח למעלה כמו כשבן אדם הנתון בתוקף עולם העשייה,

ומסובב עם כל מיני מניעות ובלבולים, ועם כל זה מתגבר לעבוד את השם יתברך עם הגשמיות והחומריות שלו, זהו עיקר תענוגו ושעשועיו יתברך, וגורם יחוד גדול בכל העולמות, ולכן דייקא בשעת האכילה יכולין לקבל הארת הרצון המופלג, שישתוקק האדם אחריו יתברך בהשתוקקות נפלא ולא יידע מהו רוצה (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ז'), כי כשאדם מהפך עבודה גשמי לעבודה רוחני, הוא מקבל התעוררות גדול לעבודת השם יתברך, והרצון מאיר אצלו באור גדול מאד.

אבל האכילה צריך להיות מאכל אחר שנתברר שאין בו שום תערובות של איסור חס ושלום, כי על ידי מאכלות אסורות נטמטם לב האדם חס ושלום, ואז לא די שאינו מקבל הארת הרצון בשעת אכילתו, אלא גם נתעכר ונתערב דמו עם תיעוב המאכלים, וקשה לו מאד לקבל אמונה ואלקות בתוך לבו, כי מאכלות אסורות מולידים עכירות ועירבוב דמי האדם, ומבלבלים אותו לגמרי, ולהיפוך, כשאדם מדקדק מאד על כשרות המאכלים, זה בעצמו מוליד אמונה בקרבו, כי למה הוא נוהר כל כך במה שאוכל? הלא מחמת שהשם יתברך צוה בתורה כך, נמצא שזה בעצמו מוליד בו אמונה, ובמשך הזמן זוכה לזיכוך ובידור האמונה, עד שלבו כוסף ומשתוקק מאד אחריו יתברך, ודייקא בשעה האכילה מאיר בו הארת הרצון המופלג בהארה גדולה מאד.

והנה מבואר בדברי בתורה זו, שעל ידי התבררות האמונה נפתח לב האדם לדבר אל השם יתברך ולהתפלל אליו יתברך, כי אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה, ושומע התפלה, בודאי היה מתפלל בהתלהבות גדול, והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו, ורק בשביל שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם, והאמונה אינה ברורה אצלו כל כך, בשביל זה אינו מתלהב ואינו מדקדק כל כך, ולכן העיקר לזכות לאמונה, ובאמת האמונה בעצמה תלויה בפה של אדם (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"ד), וכמו שכתוב (תהלים פ"ט) אודיע אמונתך בפי, כי על ידי שמדברין האמונה בפה, זהו בעצמו אמונה, וכן כשמכריח עצמו לדבר הרבה אליו יתברך, זה מכניס בו אמונה, בבחינת (שם קמ"ז) האמנתי כי אדבר, ולכן העיקר תמיד להעלות עצמו מדרגא לדרגא באמונה, לדבר הרבה אל השם יתברך שזה מכניס בו אמונה, וכל מה שנכנס בו אמונה, ממילא נפתח לבו יותר ויותר לדבר אליו יתברך, ועל ידי זה עולה כל פעם למדריגה יותר עליונה באמונה.

גם מבואר בדברי רביז"ל כאן, שעיקר שלימות וקישוטי האמונה, לקרב רחוקים, ולהכניס גם בהם אמונה, שלא יסתפק האדם במה שזוכה לאמונה בעצמו, רק גם יעשה כל מיני פעולות שבעולם להכניס אמונה באחרים, ובוז עושה שלימות וקישוטים להאמונה הקדושה, כי כשמתקרבין רחוקים אל האמונה הקדושה, אזי נתקדש שמו יתברך עילא ותתא (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י'), ולכן כל מה שאדם זוכה לאמונה, מצוה גדולה מוטלת עליו לגלות האמונה לאחרים, ולדבר עם כל מכיריו ומיודעיו דיבורי אמונה, כי בזה מגלה ומפרסם שמו יתברך לכל באי עולם שזהו עיקר התכלית, וכל זה מתחיל עם קדושת האכילה, שמכניס אמונה באדם, וגורם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין, ולכן הוא דבר גדול לסעוד עם גדולים וצדיקים, ולאכול משיורי מאכלם, כי מחמת שהאמונה מתגלה ומתקשט על ידי אכילתם, זה מכניס אמונה גם במי שזוכה לסעוד אצלם ולאכול ממאכלם, והוא נכלל בקישוטי אמונתם, אשרי הזוכה לאכילה כזו באמת.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה רביז"ל מתחיל תורה זו עם הפסוק הראשון של פרשת השבוע (בראשית מ"ד) ויגש אליו יהודה וגו', דא תקרובתא דמלכא במלכא, היינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, אבל לא מבואר בפירוש בדברי רביז"ל, איך מרומז ענין האכילה בפסוק זה, ויש לומר, כי הנה מצינו בהתחלת התגלות יוסף אל אחיו, שקירב אותם על ידי אכילה, וכמו שכתוב (בראשית מ"ג) ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הביתה וטבוח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים בצהריים, ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו פרק כ"ז) אמר יוסף לטבח, פרע לפניהם את בית השחיטה, והפרש לפניהם את גיד הנשה, היינו שציוה למשרתיו שיזהרו בהכנת המאכלים שיהיו בתכלית כשרות, כי זהו התנאי הראשון בקדושת האכילה, שיהיה מאכל המבורר מכל תערובות של איסור, ועל ידי זה התקשר והתקרב אל אחיו בהתקשרות והתקרבות גדול, וכמו שכתוב (שם) וישתו וישכרו עמו, כי ליסב עם הצדיק ולסעוד עמו, הוא קירוב גדול, ויוסף הצדיק עסק אז בקירוב רחוקים, כי רצה לקרב את האחים שלו שהיו רחוקים ממנו, ולהשפיע מקדושתו עליהם, ולכן גם עכשיו שהחזיר אותם לביתו על ידי מעשה הגביע, כתיב ויגש אליו יהודה וגו', שזהו ענין גמר הגשה וההתקרבות אל הצדיק, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה צ"ג סי' ו') מצינו הגשה למלחמה לפיוס ולתפילה, ויש לומר שכל ג' אלו הדברים יש בענין האכילה, "מלחמה" יש באכילה, כי שעת אכילה, הוא שעת מלחמה, כמובא בזהר (עקב רע"ב), כי צריכין להתגבר כגיבור מלחמה לא להיות נמשך אחר גשמיית האכילה, רק אחר הניצוצי קדושה שיש בתוך האוכל, ואחר הארת הרצון המתגלה בשעת האכילה, "פיוס"

יש באכילה, כי צריכין לתת חלק לעני בשעת האכילה, היינו צדקה כמובא בזוהר (שם רע"ג:), ופיוס הוא עיקר הצדקה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא ט:)
הנותן מתברך בשש, והמפיים מתברך בי"א, ו"תפילה" יש באכילה, כי צריכין
להתפלל על מזונו אפילו אם המזון מוכן לפניו, וכמו שהיה עושה רב ייסא סבא (זוהר
בשלה ס"ב:). שאפילו הביאו לפניו האוכל היה מתפלל על מזונו, ואמר, לא נתקין
סעודתא עד דתתיהיב מבי מלכא, שלא נאכל הסעודה עד שניתן לנו מבית המלך,
היינו על ידי תפילה בקשה, עיין שם, נמצא שכל ג' אלו הגשות יש בשעת אכילה,
ולכן שפיר מרומז קדושת האכילה ב"ויגש אליו יהודה", ואז היה תקרובתא דמלכא
במלכא, היינו יחוד יוסף עם יהודה, שהוא בחינת יחוד קודשא בריך הוא
ושכינתיה, שכל זה מתגלה ביותר בשעת האכילה, והשם יתברך יזכינו להגיע אל
קדושת האכילה באמת, ונזכה להתדבק בו יתברך על ידי אכילתינו ושאר
עבודתינו, עדי נזכה להיות קשורים ודבוקים בו יתברך באמת מעתה ועד עולם אמן
ואמן.

